Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2018. gada 13. novembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Intelektuālais īpašums – Dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošana informācijas sabiedrībā – Direktīva 2001/29/EK – Piemērojamība – 2. punkts – Reproducēšanas tiesības – Jēdziens "darbs" – Pārtikas produkta garša

Lieta C-310/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden* (Arnemas-Leuvardenas apelācijas tiesa, Nīderlande) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2017. gada 23. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 29. maijā, tiesvedībā

Levola Hengelo BV

pret

Smilde Foods BV.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietniece R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], palātu priekšsēdētāji Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], M. Vilars [*M. Vilaras*] (referents), J. Regans [*E. Regan*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], K. Toadere [*C. Toader*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*], E. Juhāss [*E. Juhász*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*], M. Safjans [*M. Safjan*], K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*], K. Vajda [*C. Vajda*] un S. Rodins [*S. Rodin*],

ģenerāladvokāts: M. Vatelē [*M. Wathelet*],

sekretāre: M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2018. gada 4. jūnija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *Levola Hengelo BV* vārdā – *S. Klos*, *A. Ringnalda* un *J. A. K. van den Berg*, *advocaten*,

– *Smilde Foods BV* vārdā – *T. Cohen Jehoram* un *S. T. M. Terpstra*, *advocaten*,

– Nīderlandes valdības vārdā – *C. S. Schillemans*, pārstāve,

– Francijas valdības vārdā – *D. Segoin* un *D. Colas*, pārstāvji,

* * Tiesvedības valoda – holandiešu.

– Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *P. Gentili*, *avvocato dello Stato*,

– Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *G. Brown* un *Z. Lavery*, pārstāves, kam palīdz *M. N. Saunders*, *barrister*,

– Eiropas Komisijas vārdā – *J. Samnadda* un *F. Wilman*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2018. gada 25. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par jēdziena "darbs" interpretāciju Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/29/EK (2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV 2001, L 167, 10. lpp.) izpratnē.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Levola Hengelo BV* (turpmāk tekstā – "*Levola*") un *Smilde Foods BV* (turpmāk tekstā – "*Smilde*") par apgalvoto *Smilde* izdarīto pārkāpumu attiecībā uz *Levola* intelektuālā īpašuma tiesībām saistībā ar pārtikas produkta garšu.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

3 Bernes konvencijas par literatūras un mākslas darbu aizsardzību (Parīzes 1971. gada 24. jūlija akts) redakcijā, kas izriet no 1979. gada 28. septembra grozījumiem (turpmāk tekstā – "Bernes konvencija"), 1. pants ir formulēts šādi:

"Valstis, uz kurām attiecas šī konvencija, izveido Savienību, lai aizsargātu autoru tiesības uz viņu literatūras un mākslas darbiem."

4 Atbilstoši Bernes konvencijas 2. panta 1. un 2. punktam:

"1) Termins "literatūras un mākslas darbi" aptver visus darbus literatūras, zinātnes un mākslas jomā neatkarīgi no to izpausmes veida un formas, kā, piemēram, grāmatas, brošūras un citus rakstveida darbus; lekcijas, runas, spredikus un citus līdzīga rakstura darbus; dramatiskos un muzikāli dramatiskos darbus; horeogrāfiskos darbus un pantomīmas; muzikālās kompozīcijas ar tekstu vai bez teksta; kinematogrāfiskos darbus, kuriem pielīdzināmi darbi, kas izteikti kinematogrāfijai analoģiskā veidā; zīmējumus, gleznie cības, arhitektūras, tēlniecības, grafikas un litogrāfijas darbus; fotogrāfiskos darbus, kuriem pielīdzināmi darbi, kas izpildīti fotogrāfijai analoģiskā veidā; lietišķās mākslas darbus; ilustrācijas, ģeogrāfiskās kartes, plānus, skices un trīsdimensiju darbus, kas attiecas uz ģeogrāfiju, topogrāfiju, arhitektūru vai zinātni.

2) Tomēr Savienības valstu likumdošanas akti var noteikt, ka minētie darbi vispār vai pie kādām atsevišķām kategorijām piederoši darbi netiek aizsargāti, ja tie nav fiksēti jebkādā materiālā formā."

5 Saskaņā ar Bernes konvencijas 9. panta 1. punktu aizsargājamo literatūras un mākslas darbu autoriem ir ekskluzīvas tiesības atļaut reproducēt šos darbus jebkurā veidā un formā.

6 Atbilstoši 9. pantam Līgumā par ar tirdzniecību saistītajām intelektuālā īpašuma tiesībām, kas ir ietverts 1.C pielikumā Līgumam par Pasaules tirdzniecības organizācijas (PTO) izveidošanu, kurš 1994. gada 15. aprīlī parakstīts Marakešā un apstiprināts ar Padomes Lēmumu 94/800/EK (1994. gada 22. decembris) par daudzpusējo sarunu Urugvajas kārtā (no 1986. gada līdz 1994. gadam) panākto nolīgumu slēgšanu Eiropas Kopienas vārdā jautājumos, kas ir tās kompetencē (OV 1994, L 336, 1. lpp.):

"1. "[PTO] dalībvalstis ievēro [Bernes konvencijas] 1.–21. panta un tās pielikuma prasības. [..]

2. Autortiesību aizsardzība tiek attiecināta arī uz izteicieniem, bet ne uz idejām, procedūrām, darba metodēm vai matemātiskām koncepcijām kā tādām."

7 Pasaules intelektuālā īpašuma organizācija (*WIPO*) 1996. gada 20. decembrī Ženēvā pieņēma *WIPO* līgumu par autortiesībām, kas stājās spēkā 2002. gada 6. martā. Eiropas Kopienas vārdā šis līgums tika apstiprināts ar Padomes Lēmumu 2000/278/EK (2000. gada 16. marts) (OV 2000, L 89, 6. lpp.; turpmāk tekstā – "*WIPO* līgums par autortiesībām"). Saskaņā ar minētā līguma 1. panta 4. punktu:

"Līgumslēdzējas puses ievēro Bernes konvencijas 1.–21. pantu un pielikumu."

8 Šī paša līguma 2. pantā ir noteikts:

"Autortiesību aizsardzība attiecas uz izpausmi, nevis uz idejām, procesiem, darbības metodēm vai matemātiskām koncepcijām kā tādām."

Savienības tiesības

Direktīva 2001/29

9 Direktīvas 2001/29 1.–4. pantā ir ietvertas šādas tiesību normas:

"1. pants

Darbības joma

1. Šī direktīva attiecas uz autortiesību un blakustiesību tiesisko aizsardzību iekšējā tirgū, liekot īpašu uzsvaru uz informācijas sabiedrību.

2. Izņemot 11. pantā minētos gadījumus, šī direktīva neskar un nekādi neietekmē esošos [Savienības tiesību] noteikumus, kas attiecas uz:

a) datorprogrammu tiesisko aizsardzību;

b) nomas tiesībām, patapinājuma tiesībām un atsevišķām blakustiesībām intelektuālā īpašuma jomā;

c) autortiesībām un blakustiesībām, kas piemērojamas programmu raidīšanai ēterā ar satelīta palīdzību un retranslācijai pa kabeļiem;

d) autortiesību un atsevišķu blakustiesību aizsardzības termiņu;

e) datu bāzu tiesisko aizsardzību.

2. pants

Reproducēšanas tiesības

Dalībvalstis paredz ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt tiešu vai netiešu, īslaicīgu vai pastāvīgu reproducēšanu ar jebkādiem līdzekļiem un jebkādā formā, pilnībā vai daļēji:

a) autoriem – attiecībā uz viņu darbiem;

[..]

3. pants

Tiesības uz darbu izziņošanu un tiesības uz cita tiesību objekta publiskošanu

1. Dalībvalstis autoriem piešķir ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu izziņošanu, izmantojot vadus vai neizmantojot tos, tajā skaitā savu darbu publiskošanu tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētā laikā.

[..]

4. pants

Izplatīšanas tiesības

1. Dalībvalstis autoriem paredz ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt jebkādā veidā publiski izplatīt viņu darbu oriģinālus vai kopijas, tos pārdodot vai kā citādi.

[..]"

10 Direktīvas 2001/29 5. pantā ir noteikta virkne izņēmumu un ierobežojumu attiecībā uz autoriem ar šīs direktīvas 2.–4. pantā piešķirtajām ekskluzīvajām tiesībām uz to darbiem.

Tiesas Reglaments

11 Tiesas Reglamenta 94. pants

"Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu papildus Tiesai uzdoto prejudiciālo jautājumu formulējumam ietver:

a) strīda priekšmeta, kā arī faktu, kuriem ir nozīme un kurus ir konstatējusi iesniedzējtiesa, kopsavilkumu vai vismaz to faktu izklāstu, uz kuriem balstīti jautājumi;

b) to valsts tiesību normu saturu, kas varētu būt piemērojamas attiecīgajā lietā, un attiecīgā gadījumā atbilstošo valsts judikatūru;

c) to iemeslu izklāstu, kas likuši iesniedzējtiesai šaubīties par noteiktu Savienības tiesību normu interpretāciju vai spēkā esamību, kā arī saikni, ko tā konstatējusi starp šīm tiesību normām un pamatlietai piemērojamajiem valsts tiesību aktiem."

Nīderlandes tiesības

12 *Auteurswet* (Likums par autortiesībām) 1. pantā ir paredzēts:

"Autortiesības ir literāra, zinātnes vai mākslas darba autora vai tā tiesību pārņēmēju ekskluzīvās tiesības publiskot vai pavairot šo darbu, ievērojot likumā paredzētos ierobežojumus."

13 Likuma par autortiesībām 10. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

"Par literāriem, zinātnes vai mākslas darbiem šī likuma izpratnē uzskata:

1) grāmatas, brošūras, avīzes, laikrakstus un visus citus rakstu darbus;

2) dramatiskos un muzikāli dramatiskos darbus;

3) konferences un runas;

4) horeogrāfiskos darbus un pantomīmas;

5) muzikālos darbus ar tekstu vai bez tā;

6) zīmējumus, gleznas, celtnes, skulptūras, litogrāfijas, gravīras un citus metālapstrādes darbus;

7) ģeogrāfiskās kartes;

8) plānus, skices un plastiskos darbus, kas attiecas uz arhitektūru, ģeogrāfiju, topogrāfiju un citām zinātnēm;

9) fotogrāfiskos darbus;

10) kinematogrāfiskos darbus;

11) lietišķās mākslas darbus un rūpnieciskos dizainparaugus;

12) datorprogrammas un to izstrādes sagatavošanas un plānošanas darbus

un vispārīgi jebkādus literārus, zinātniskus vai mākslas darbus neatkarīgi no to izteiksmes veida vai formas."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

14 "Heksenkaas" vai "Heks'nkaas" (turpmāk tekstā – "*Heksenkaas*") ir smērējams krējuma siers ar zaļumiem, ko 2007. gadā radīja Nīderlandes dārzeņu un svaigo produktu tirgotājs. Ar 2011. gadā noslēgtu līgumu un pret atlīdzību, kas saistīta ar apgrozījumu no produkta pārdošanas, tā radītājs nodeva *Levola* savas intelektuālā īpašuma tiesības uz šo produktu.

15 2012. gada 10. jūlijā tika izsniegts patents "Heksenkaas" ražošanas procesam.

16 Kopš 2014. gada janvāra *Smilde* lielveikalu tīklam Nīderlandē ražo produktu ar nosaukumu "Witte Wievenkaas".

17 Uzskatot, ka, ražojot un pārdodot šo pēdējo minēto produktu, tiek pārkāptas *Levola* autortiesības uz "Heksenkaas" "garšu", tā cēla pret *Smilde* prasību *Rechtbank Gelderland* (Gelderlandes pirmās instances tiesa, Nīderlande).

18 Pēc tam, kad *Levola* norādīja, ka, tās ieskatā, autortiesības uz garšu norāda uz "pārtikas produkta lietošanas rezultātā gūto iespaidu uz garšas sajūtām kopumā, tostarp ar tausti iegūtām sajūtām mutē", tā lūdza *Rechtbank Gelderland* (Gelderlandes pirmās instances tiesa) atzīt, pirmkārt, ka "Heksenkaas" garša ir tā ražotāja intelektuālā jaunrade un tādēļ to kā "darbu" aizsargā autortiesības Autortiesību likuma 1. panta izpratnē, un, otrkārt, ka *Smilde* ražotā produkta garša ir šī "darba" reprodukcija. Tā lūdza minētajai tiesai arī noteikt *Smilde* pienākumu izbeigt jebkādu tās autortiesību pārkāpumu, it īpaši ražošanu, iepirkšanu, pārdošanu un jebkādu citu produkta ar nosaukumu "Witte Wievenkaas" piedāvāšanu.

19 2015. gada 10. jūnija spriedumā *Rechtbank Gelderland* (Gelderlandes pirmās instances tiesa) uzskatīja, ka papildus tam, ka uz jautājumu par to, vai produkta "Heksenkaas" garša var būt autortiesību objekts, nav jāatbild, *Levola* iebildumi katrā ziņā ir jānoraida, jo tā neesot norādījusi, pamatojoties uz kādiem "Heksenkaas" produkta garšas elementiem vai elementu kombināciju būtu jāuzskata, ka tam ir pašam savs sākotnējs raksturs un individualitāte.

20 *Levola* iesniedza apelācijas sūdzību par šo spriedumu iesniedzējtiesā.

21 Pēdējā minētā uzskata, ka galvenais pamatlietā uzdotais jautājums ir par to, vai pārtikas produkta garša var būt aizsargāta ar autortiesībām. Tā piebilst, ka puses pamatlietā aizstāv diametrāli pretējas nostājas šajā jautājumā.

22 *Levola* uzskata, ka pārtikas produkta garša var tikt kvalificēta kā literārs, zinātnisks vai mākslas darbs, kas aizsargāts ar autortiesībām. *Levola* pēc analoģijas it īpaši balstās uz *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) 2006. gada 16. jūnija spriedumu *Lancôme* (NL:HR:2006:AU8940), kurā šī tiesa principā atzina autortiesību uz parfīma smaržu iespējamību.

23 Turpretim *Smilde* uzskata, ka garšu aizsardzība neatbilst autortiesību sistēmai – tā attiecoties vienīgi uz vizuāliem un fonētiskiem darbiem. Turklāt pārtikas produkta garšas kā ar autortiesībām aizsargāta darba kvalifikāciju nepieļaujot arī pārtikas produkta nepastāvīgais raksturs un garšas izjūtas subjektīvais raksturs. Piedevām garšām praksē neesot piemērojamas intelektuālā īpašuma darba autora ekskluzīvās tiesības un tām noteiktie ierobežojumi.

24 Iesniedzējtiesa norāda, ka *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa, Francija), tostarp tās 2013. gada 10. decembra spriedumā (FR:CCASS:2013:CO01205), ir kategoriski izslēgusi iespēju atzīt smaržu par autortiesību objektu. Tātad jautājumā par smaržas aizsardzību ar autortiesībām, kas ir analoģisks pamatlietā izvirzītajam jautājumam, augstāko valstu tiesu judikatūra Eiropas Savienībā atšķiras.

25 Šādos apstākļos *Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden* (Arnemas-Leuvardenas apelācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) a) Vai Savienības tiesību normas pieļauj pārtikas produkta garšas – kā autora intelektuālās jaunrades – autortiesību aizsardzību? It īpaši:

b) Vai autortiesību aizsardzību nepieļauj situācija, ka Bernes konvencijas, kura ir saistoša visām dalībvalstīm, 2. panta 1. punktā norādītais jēdziens "literatūras [literārie] un mākslas darbi" aptver "visus darbus literatūras, zinātnes un mākslas jomā neatkarīgi no to izpausmes veida un formas", tomēr šajā noteikumā minētie piemēri attiecas tikai uz darbiem, kurus var uztvert vizuāli un/vai akustiski?

c) Vai pārtikas produkta (iespējams) nepastāvīgums un/vai garšas izjūtu subjektīvais raksturs liedz kvalificēt pārtikas produkta garšu kā ar autortiesībām aizsargātu darbu?

d) Vai Direktīvas [2001/29] 2.–5. pantā paredzētās ekskluzīvās tiesības un ierobežojumi pieļauj pārtikas produkta garšu atzīt par autortiesību aizsardzības objektu?

2) Ja atbilde uz pirmā jautājuma a) daļu ir apstiprinoša:
   a) Kādām prasībām jābūt izpildītām, lai pārtikas produkta garšu varētu atzīt par autortiesību aizsardzības objektu?
   b) Vai garšas autortiesību aizsardzība ir balstīta tikai un vienīgi uz pašu garšu vai (arī) uz pārtikas produkta recepti?
   c) Cik tālu sniedzas puses pierādīšanas pienākums, kura (pārkāpuma) tiesvedībā apgalvo, ka ir radījusi ar autortiesībām aizsargātu pārtikas produkta garšu? Vai šī puse var aprobežoties tikai ar pārtikas produkta iesniegšanu valsts tiesai procesā, lai tiesa, pagaršojot un pasmaržojot, pati pieņemtu spriedumu, vai pārtikas produkta garša atbilst autortiesību aizsardzības prasībām? Vai arī prasītājam (vajadzības gadījumā arī) ir jāiesniedz garšas kompozīcijas un/vai receptes jaunrades risinājumu apraksts, uz kuriem pamatojoties garša ir jāuzskata par autora intelektuālo jaunradi?
   d) Kā valsts tiesai pārkāpuma tiesvedībā ir jākonstatē, vai atbildētāja pārtikas produkta garša ir līdzīga prasītāja pārtikas produkta garšai tādējādi, ka ir noticis autortiesību pārkāpums? Vai šajā kontekstā nozīme ir (arī) tam, vai abu garšu kopējais iespaids ir vienāds?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pieņemamību

26 *Smilde* norāda, ka šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu nav pieņemams, jo prasība pamatlietā katrā ziņā būtu jānoraida. Proti, *Levola* neesot precizējusi "Heksenkaas" elementus, kas tam piešķirtu tā autora intelektuālās jaunrades raksturu.

27 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka tikai valsts tiesa, kas izskata strīdu un uzņemas atbildību par tālāko tiesas nolēmumu, var, izvērtējot katras konkrētās lietas apstākļus, noteikt gan prejudiciāla nolēmuma nepieciešamību sprieduma pieņemšanas vajadzībām, gan Tiesai uzdoto jautājumu nozīmību. Tādēļ, ja uzdotie jautājumi attiecas uz Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir jālemj (spriedumi, 2009. gada 10. marts, *Hartlauer*, C-169/07, EU:C:2009:141, 24. punkts, un 2010. gada 1. jūlijs, *Sbarigia*, C-393/08, EU:C:2010:388, 19. punkts).

28 Proti, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa uzdevusi pašas noteiktajos tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu ietvaros, kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. Atteikties lemt par valsts tiesas lūgumu Tiesa var tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas apstākļiem vai tās priekšmetu, ja problēmai ir hipotētisks raksturs vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie un tiesiskie apstākļi, kas vajadzīgi, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedumi, 2008. gada 24. jūnijs, *Commune de Mesquer*, C-188/07, EU:C:2008:359, 30. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2015. gada 21. maijs, *Verder LabTec*, C-657/13, EU:C:2015:331, 29. punkts).

29 Ņemot vērā iesniedzējtiesas sniegtās norādes, nevar tikt uzskatīts, ka uzdotajiem jautājumiem nav nekāda sakara ar pamatlietas apstākļiem vai tās priekšmetu vai ka tie attiecas uz problēmu, kurai ir hipotētisks raksturs. Vienīgi tas, ka pirmās instances tiesa, kuras nolēmums ir pārsūdzēts iesniedzējtiesā, atšķirībā no pēdējās minētās tiesas ir uzskatījusi, ka tā varēja lemt par tajā izskatāmo strīdu, iepriekš nerisinot jautājumu par to, vai pārtikas produkta garša var būt autortiesību aizsardzības objekts, nevar likt izdarīt citu secinājumu.

30 Turklāt ir jākonstatē, ka saskaņā ar Reglamenta 94. pantu iesniedzējtiesa Tiesai ir darījusi zināmus faktiskos un tiesiskos apstākļus, kas vajadzīgi, lai sniegtu atbildi uz uzdotajiem jautājumiem.

31 Šādos apstākļos uzdotie jautājumi ir pieņemami.

Par pirmo jautājumu

32 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīva 2001/29 ir interpretējama tādējādi, ka tā nepieļauj to, ka atbilstoši šai direktīvai pārtikas produkta garša tiek aizsargāta ar autortiesībām, un to, ka valsts tiesību akti tiktu interpretēti tādējādi, ka tajos šādai garšai tiktu piešķirta autortiesību aizsardzība.

33 Šajā ziņā Direktīvas 2001/29 2.–4. pantā ir paredzēts, ka dalībvalstis paredz ekskluzīvo tiesību kopumu, kurš autoriem ir attiecībā uz to "darbiem", un tās 5. pantā ir minēta virkne izņēmumu no šīm tiesībām un to ierobežojumu. Minētā direktīva neietver nekādu skaidru norādi uz dalībvalstu tiesībām, lai noteiktu jēdziena "darbs" jēgu un piemērojamību. Tātad, ņemot vērā gan Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas, gan vienlīdzības principu, šīs jēdziens parasti visā Savienībā ir jāinterpretē autonomi un vienveidīgi (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2009. gada 16. jūlijs, *Infopaq International*, C-5/08, EU:C:2009:465, 27. un 28. punkts, kā arī 2014. gada 3. septembris, *Deckmyn* un *Vrijheidsfonds*, C-201/13, EU:C:2014:2132, 14. un 15. punkts).

34 No tā izriet, ka pārtikas produkta garša atbilstoši Direktīvai 2001/29 var tikt aizsargāta ar autortiesībām vienīgi tad, ja šī garša var tikt kvalificēta par "darbu" šīs direktīvas izpratnē (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2009. gada 16. jūlijs, *Infopaq International*, C-5/08, EU:C:2009:465, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).

35 Šajā ziņā, lai objekts varētu tikt kvalificēts par "darbu" Direktīvas 2001/29 izpratnē, tam ir jāatbilst diviem kumulatīviem nosacījumiem.

36 Pirmkārt, attiecīgajam objektam ir jābūt oriģinālam tādā ziņā, ka tas ir paša autora intelektuālā jaunrade (spriedums, 2011. gada 4. oktobris, *Football Association Premier League* u.c., C-403/08 un C-429/08, EU:C:2011:631, 97. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

37 Otrkārt, par "darbu" Direktīvas 2001/29 izpratnē var tikt kvalificēti tikai elementi, kas ir šādas intelektuālās jaunrades izpausme (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2009. gada 16. jūlijs, *Infopaq International*, C-5/08, EU:C:2009:465, 39. punkts, kā arī 2011. gada 4. oktobris, *Football Association Premier League* u.c., C-403/08 un C-429/08, EU:C:2011:631, 159. punkts).

38 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, lai gan Savienība nav Bernes konvencijas līgumslēdzēja puse, tomēr tai saskaņā ar *WIPO* līguma par autortiesībām, kurā tā ir līgumslēdzēja puse un kurš ir Direktīvas 2001/29 īstenošanas mērķis, 1. panta 4. punktu ir pienākums ievērot Bernes konvencijas 1.–21. pantu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2012. gada 9. februāris, *Luksan*, C-277/10, EU:C:2012:65, 59. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2012. gada 26. aprīlis, *DR* un *TV2 Danmark*, C-510/10, EU:C:2012:244, 29. punkts).

39 Atbilstoši Bernes konvencijas 2. panta 1. punktam literatūras un mākslas darbi aptver visus darbus literatūras, zinātnes un mākslas jomā neatkarīgi no to izpausmes veida un formas. Turklāt saskaņā ar *WIPO* līguma par autortiesībām 2. pantu un Līguma par ar tirdzniecību saistītām intelektuālā īpašuma tiesībām, kas minētas šī sprieduma 6. punktā un kas ietilpst arī Savienības tiesību sistēmā, 9. panta 2. punktu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 15. marts, *SCF*, C-135/10, EU:C:2012:140, 39. un 40. punkts) autortiesību aizsardzība tiek attiecināta uz izpausmēm, bet ne uz idejām, procedūrām, darbības metodēm vai matemātiskām koncepcijām pašām par sevi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 2. maijs, *SAS Institute*, C-406/10, EU:C:2012:259, 33. punkts).

40 Tātad Direktīvā 2001/29 minētais jēdziens "darbs" noteikti nozīmē autortiesību aizsardzības priekšmeta izpausmi, kas to padara pietiekami precīzi un objektīvi identificējamu, lai gan šai izpausmei nav obligāti jābūt pastāvīgai.

41 Proti, pirmkārt, iestādēm, kuru uzdevums ir raudzīties, lai tiktu aizsargātas autortiesībām piemītošās ekskluzīvās tiesības, ir skaidri un precīzi jāzina šādi aizsargātie objekti. Tas pats attiecas uz privātpersonām, it īpaši – saimnieciskās darbības subjektiem, kuriem ir jāspēj skaidri un precīzi identificēt trešās personas, it īpaši – konkurentu, interesēs aizsargātos objektus. Otrkārt, nepieciešamība novērst jebkādu subjektivitātes elementu, kas kaitētu tiesiskajai noteiktībai, aizsargātā objekta identificēšanas procesā prasa, lai pēdējam minētajam būtu precīza un objektīva izpausme.

42 Precīzas un objektīvas identificēšanas iespēja attiecībā uz pārtikas produkta garšu nepastāv. Proti, atšķirībā, piemēram, no literāra, glezniecības, kinematogrāfijas vai muzikāla darba, kam ir precīza un objektīva izpausme, pārtikas produkta garšas identificēšana galvenokārt balstās uz garšas izjūtām un pieredzi, kuras ir subjektīvas un mainīgas, jo tās ir atkarīgas it īpaši no tās personas faktoriem, kas degustē attiecīgo produktu, piemēram, vecuma, uztura gaumes un tās patēriņa paradumiem, kā arī vides un konteksta, kurā šis produkts tiek degustēts.

43 Turklāt pārtikas produkta garšas precīza un objektīva identificēšana, kas ļauj to nošķirt no citiem tāda paša rakstura produktiem, ar pašreizējā zinātnes attīstības līmenī esošajiem tehniskajiem līdzekļiem nav iespējama.

44 Līdz ar to ir jāsecina, ka, pamatojoties uz visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem, pārtikas produkta garša nevar tikt kvalificēta par "darbu" Direktīvas 2001/29 izpratnē.

45 Ņemot vērā iepriekš šī sprieduma 33. punktā atgādināto prasību par jēdziena "darbs" vienveidīgu interpretāciju Savienībā, ir arī jāsecina, ka Direktīva 2001/29 nepieļauj to, ka valsts tiesiskais regulējums tiek interpretēts tādējādi, ka ar to tiek piešķirta autortiesību aizsardzība pārtikas produkta garšai.

46 Līdz ar to uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīva 2001/29 ir interpretējama tādējādi, ka tā nepieļauj to, ka atbilstoši šai direktīvai pārtikas produkta garša tiek aizsargāta ar autortiesībām, un to, ka valsts tiesību akti tiktu interpretēti tādējādi, ka tajos šādai garšai tiktu piešķirta autortiesību aizsardzība.

Par otro jautājumu

47 Ievērojot uz pirmo jautājumu sniegto atbildi, uz otro jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

48 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/29/EK (2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā ir interpretējama tādējādi, ka tā nepieļauj to, ka atbilstoši šai direktīvai pārtikas produkta garša tiek aizsargāta ar autortiesībām, un to, ka valsts tiesību akti tiktu interpretēti tādējādi, ka tajos šādai garšai tiktu piešķirta autortiesību aizsardzība.

[Paraksti]